

מסכת נדרים -- אימרות והנהגות

נדרים

כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים

נדרים
ח:א

הלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה מכאן **כל היושב בתענית** נקרא חוטא והדין קרא בניזיר טמא כתיב משום דשנה בחטא הוא

נדרים
י:א

לעולם אל תהי רגיל בנדרים שסופך למעול בשבועות

נדרים
כ:א

ואל תהי רגיל אצל עם הארץ שסופך להאכילך טבליים

נדרים
כ:א

אל תהי רגיל אצל כהן עם הארץ שסופך להאכילך תרומה

נדרים
כ:א

ואל תרבה שיחה עם האשה שסופך לבא לידי ניאוף

נדרים
כ:א

רבי אחא ברבי יאשיה אומר **כל הצופה** בנשים סופו בא לידי עבירה

נדרים
כ:א

וכל המסתכל בעקבה של אשה הויין לו בנים שאינן מהוגנין

נדרים
כ:א

תניא **שמות כ: טז** בעבור תהיה יראתו על פניכם זו בושה לבלתי תחטאו מלמד **שהבושה מביאה** לידי יראת חטא

נדרים
כ:א

כל אדם המתבייש לא במהרה הוא חוטא

נדרים
כ:א

ומי שאין לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני

נדרים
כ:א

אמר רבי יונתן **כל אדם** שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר **דברים א: יג** הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואקח את ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים

נדרים
כ:ב

צדיקים אומרים מעט ועושין הרבה

נדרים
כ:א:ב

ר' נתן אומר **הנודר כאילו בנה** במה והמקימו כאילו מקריב עליו קרבן

נדרים
כ:ב:א

אמר רבי יונתן **כל הכועס** כל מיני גיהנם שולטין בו שנאמר **קהלת יא** והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך

נדרים
כ:ב:א

ואין רעה אלא גיהנם שנאמר **משלי טז: ד** כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה

נדרים
כ:ב:א

אמר רבה בר רב הונא **כל הכועס** אפילו שכינה אינה חשובה כנגדו שנאמר **תהילים י: ד** רשע כגובה אפו בל ידרוש אין אלהים כל מזמתיו

נדרים
כ:ב:ב

רבי אומר **איזו היא דרך** ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם

נדרים
כ:ב:ב

דאמר מר **שקולה** מצות ציצית כנגד כל מצות שבתורה

נדרים
כ:ה:א

חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כאילו מודה בתורה כולה

נדרים
כ:ה:א

רבי ישמעאל אומר **גדולה מילה** שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות

נדרים
לא:ב

מסכת נדרים -- אימרות והנהגות

נדרים

רבי יוסי אומר גדולה מילה שדוחה את השבת חמורה

לא:ב

רבי יהושע בן קרחה אומר גדולה מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלא שעה

נדרים
לא:ב

רבי נחמיה אומר גדולה מילה שדוחה את הנגעים

נדרים
לא:ב

רבי אומר גדולה מילה שכל המצוות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל שנאמר [בראשית ז:א](#) התהלך לפני והיה תמים

נדרים
לא:ב

גדולה מילה שאלמלא היא לא ברא הקב"ה את עולמו שנאמר [ירמיהו לג:כה](#) כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת

נדרים
לא:ב

ר' יהושע בן קרחה אומר גדולה מילה שכל זכויות שעשה משה רבינו לא עמדו לו כשנתרשל מן המילה שנאמר [שמות ד:כד](#) ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו

נדרים
לא:ב

רבי אומר גדולה מילה שאין לך מי שנתעסק במצוות כאברהם אבינו ולא נקרא תמים אלא על שם מילה שנאמר התהלך לפני והיה תמים ([בראשית ז:א](#)) וכתוב ואתנה בריתי ביני וביניך ([שם פסוק ב](#))

נדרים
לא:ב

גדולה מילה ששקולה כנגד כל המצוות שבתורה שנאמר כי על פי הדברים האלה וגו' ([שמות לד:כז](#))

נדרים
לא:ב

אמר רבי הושעיא כל המתמים עצמו שעה עומדת לו שנאמר התהלך לפני והיה תמים ([בראשית ז:א](#)) וכתוב והיית לאב המון גוים ([בראשית ז:ד](#))

נדרים
לא:ב

אמר רבי כל המנחש לו נחש שנאמר כי לא נחש ביעקב ([במדבר כג:כג](#)) והא בלמ"ד אל"ף כתיב אלא משום מידה כנגד מידה

נדרים
לא:ב

אהבה בריה דרבי זירא כל אדם שאינו מנחש מכניסין אותו במחיצה שאפילו מלאכי השרת אין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל

נדרים
לא:ב

אמר ר' יוחנן אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו

נדרים
לא:ח

כל המבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם שנאמר [תהלים מא:ב](#) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו י"י אין דל אלא חולה שנאמר [ישעיהו לח:יב](#) מדלה יבצעני

נדרים
מ:א

אין רעה אלא גיהנם שנאמר [משלי טז:ד](#) כל פעל י"י למענהו וגם רשע ליום רעה

נדרים
מ:א

אמר ר' חייא בר אבא אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו על כל עונותיו שנאמר ([תהלים קג:ג](#)): הסולח לכל עוונתי הרופא לכל תחלואיכי

נדרים
מ:א

אמר ר' חייא בר אבא גדול נס שנעשה לחולה יותר מן הנס שנעשה לחנניה מישאל ועזריה של חנניה מישאל ועזריה אש של הדיוט והכל יכולים לכבותה וזו של חולה של שמים היא ומי יכול לכבותה

נדרים
מ:א

אמר ר' יהושע בן לוי כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו שנאמר ([בראשית ד:יד](#)): והיה כל מוצאי יהרגני רב אמר מן הדין קרא ([תהלים קיט, צא](#)) למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך

נדרים
מ:א

גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה

נדרים
מ:ט:ב

דאמר רבי נתן כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה תרומה

נדרים
נט:א

כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה

נדרים
ס:ב

יוחנן כל המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם קל וחומר ומה בלשצר שנשתמש בכלי קודש שנעשו כלי חול אמר ר' שנאמר ([יחזקאל ז, כב](#)) ובאו בה פריצים וחיללוהו כיון שפרצום נעשו חול נעקר מן העולם דכתיב ([דניאל ה, ל](#)) בה בליליא קטיל בלשצר המשתמש בכתרה של תורה שהוא חי וקיים לעולם על אחת כמה וכמה

נדרים
ס:ב

אמר רבא שרי ליה לאיניש לאודועי נפשיה באתרא דלא ידעי ליה דכתיב (מלכים א יח, יב) ועבדך ירא את ה' מנעוריו אלא קשיא דר' טרפון דעשיר גדול היה והוה ליה לפייסיה בדמים רבא רמי כתיב ועבדך ירא את ה' מנעוריו וכתיב (משלי כז, ב) יהלך זר ולא פיך הא באתרא דידעי ליה הא באתרא דלא ידעי ליה

נדרים
סב:א

אמר רבא שרי ליה לצורבא מרבנן למימר צורבא מרבנן אנא שרו לי תיגראי ברישא דכתיב (שמואל ב ח, יח) ובני דוד כהנים היו מה כהן נוטל בראש אף תלמיד חכם נוטל בראש וכהן מנא לן דכתיב (ויקרא כא, ח) וקדשתו כי את לחם (ה') אלהיך הוא מקריב ותנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה

נדרים
סב:א

אמר רבא שרי ליה לצורבא מרבנן למימר לא יהיבנא אכרגא דכתיב (עזרא ז, כד) מנדה בלו והלך לא שליט למירמא עליהון

נדרים
סב:ב

והא אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מקום שנאמר נצים ונצבים אינן אלא דתן ואבירם אלא אמר ר"ל שירדו מנכסיהן אריב"ל כל אדם שאין לו בנים חשוב כמת שנאמר (בראשית ל, א) הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי

נדרים
סד:ב

ארבעה חשובין כמת עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים עני דכתיב כי מתו כל האנשים מצורע דכתיב (במדבר יב, יב) אל נא תהי כמת וסומא דכתיב (איכה ג, ו) במחשכים הושיבני כמתי עולם ומי שאין לו בנים דכתיב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי

נדרים
סד:ב

דתני רב דימי אחוה דרב ספרא כל הנודר אע"פ שהוא מקיימו נקרא חוטא אמר רב זביד מאי קרא (דברים כג, כג) וכי תחדל לנדור לא יהיה בך חטא הא לא חדלת איכא חטא

נדרים
עז:ב

הזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה שנאמר (במדבר כד, ז) יזל מים מדליו שמהן תצא תורה ומפני מה אין מצויין ת"ח לצאת ת"ח מבניהן אמר רב יוסף שלא יאמרו תורה ירושה היא להם

נדרים
פא:א